

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br. 2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02-040/25-17107/2

Podgorica, 08.07.2025. godine

Za: MINISTARSTVO FINANSIJA, DIREKTORAT ZA IGRE NA SREĆU, KOORDINACIJU I IZVJEŠTAVANJE O NEFORMALNOJ EKONOMIJI I DRŽAVNU POMOĆ, Stanka Dragojevića 2, Podgorica

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o kontroli državne pomoći

Veza: Vaš akt br. 14-040/25-17107/1 od 09.06.2025. godine

Poštovani,

Povodom *Predloga zakona o kontroli državne pomoći*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst i Izveštaj o analizi uticaja propisa utvrđeno je da se Predlogom zakona omogućava zainteresovanoj strani - korisniku državne pomoći da uzme učešće u postupku kontrole državne pomoći, tako što će direktnim učestvovanjem u cijelom postupku imati jednaka prava kao i davalac državne pomoći da iznosi dokaze, ali i prisustvuje i učestvuje u raspravi.

U obrazloženju predloga i u Izveštaju o analizi uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, navedeno je da za implementaciju ovog zakona nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore. Takođe, navedeno je da sprovođenjem Zakona ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze, kao i da je predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih ne proizilaze finansijske obaveze.

Shodno navedenom, sa aspekta državnog budžeta nemamo primjedbi na Predlog zakona o kontroli državne pomoći.

S poštovanjem,

**ZAKON
O KONTROLI DRŽAVNE POMOĆI***

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom propisuju se uslovi i postupak kontrole državne pomoći, u cilju zaštite konkurencije na tržištu, radi obezbjeđenja transparentnosti u dodjeli državne pomoći i ispunjavanja obaveza preuzetih potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Ovaj zakon ne primjenjuje se na sektor poljoprivrede i ribarstva.

Državna pomoć

Član 2

Državna pomoć je pomoć koja kumulativno ispunjava sljedeće uslove:

- 1) pomoć koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz javnih sredstava, odlukom Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), nadležnog organa državne uprave ili nadležnog organa lokalne samouprave, privrednog društva u većinskom vlasništvu države ili jedinice lokalne samouprave i pravnog lica koje upravlja i raspolaže sredstvima javnih prihoda i državnom imovinom u skladu sa zakonom, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove;
- 2) pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;
- 3) pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima ili se pruža selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, vrste djelatnosti, mjesta poslovanja ili mjesta registracije privrednog društva, ili je namijenjena jednom privrednom društvu ili se pruža proizvodnji određene robe; i
- 4) pomoć koja ugrožava ili može da ugrozi konkurenciju i utiče ili može da utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Davalac i korisnik državne pomoći

Član 3

Davalac državne pomoći je Vlada, nadležni organ državne uprave, jedinica lokalne samouprave, privredno društvo u većinskom vlasništvu države ili jedinice lokalne samouprave i pravno lice koje upravlja i raspolaže sredstvima javnih prihoda i državnom imovinom u skladu sa zakonom.

Korisnik državne pomoći je fizičko ili pravno lice, privredno društvo ili udruženje privrednih društava, koje koristi državnu pomoć u obavljanju privredne djelatnosti, odnosno u obavljanju aktivnosti koja obuhvata ponudu robe ili usluga na tržištu, bez obzira na pravni status i način na koji se subjekt finansira.

Zainteresovana strana i stranka u postupku pred Agencijom za zaštitu konkurencije

Član 4

Zainteresovana strana može biti organ državne uprave, jedinica lokalne samouprave, privredno društvo u većinskom vlasništvu države ili jedinice lokalne samouprave i pravno lice koje upravlja i raspolaže sredstvima javnih prihoda i državnom imovinom u skladu sa zakonom, kao i bilo koje drugo pravno lice, privredno društvo, udruženje privrednih društava ili fizičko lice, na čije interese može da utiče dodjela državne pomoći, a naročito korisnik državne pomoći i konkurentna privredna društva.

Stranka u postupku pred Agencijom za zaštitu konkurencije koja je osnovana zakonom kojim se uređuje zaštita konkurencije (u daljem tekstu: Agencija) je:

- 1) davalac državne pomoći koji je podnio prijavu državne pomoći;
- 2) davalac državne pomoći koji je dodijelio potencijalnu nezakonitu, ili zloupotrijebljenu državnu pomoć.

Šema i individualna pomoć

Član 5

Šema državne pomoći je svaki akt (zakon, drugi opšti propis, odluka, ugovor, program ili drugi akt) na osnovu kojeg se može neposredno dodijeliti državna pomoć korisnicima državne pomoći na određeno vrijeme u određenom ili neodređenom iznosu, u skladu sa uslovima utvrđenim tim aktom.

Individualna državna pomoć je pomoć koja nije zasnovana na šemi državne pomoći, kao i svaka državna pomoć koja podliježe obavezi prijave i dodjeljuje se na osnovu šeme državne pomoći.

Finansiranje neprivrednih djelatnosti

Član 6

Na finansiranje neprivrednih djelatnosti ne primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Neprivredne djelatnosti su djelatnosti koje se pružaju na neprofitnoj osnovi, a kojima se obezbjeđuje vršenje poslova od javnog interesa preko privrednih društava ili pravnih lica.

Neprivrednim djelatnostima iz stava 2 ovog člana se naročito smatraju: predškolsko, osnovno, srednje i visoko obrazovanje, organizovanje i izvođenje javno dostupnih kulturnih manifestacija, razvoj i unapređenje obrazovanja, kulture i naučno-istraživačkih djelatnosti i širenje rezultata naučnih istraživanja koje vrše naučno-istraživačke i ustanove visokog obrazovanja, kao i finansiranje infrastrukture koja nije namijenjena komercijalnoj eksploataciji.

II. USKLAĐENOST I INSTRUMENTI DRŽAVNE POMOĆI

Usklađena državna pomoć

Član 7

Usklađenom državnom pomoći smatra se državna pomoć:

- 1) koja ima socijalni karakter, namijenjena pojedinim kategorijama potrošača, ako se odobrava bez diskriminacije u vezi porijekla roba i usluga, i
- 2) koja se dodjeljuje za otklanjanje šteta nastalih usljed prirodnih nepogoda ili vanrednih okolnosti.

Pored državne pomoći iz stava 1 ovog člana usklađenom državnom pomoći može se smatrati i državna pomoć za:

- 1) unapređenje ekonomskog razvoja Crne Gore, odnosno određenog regiona u kojem su životni standard ili stepen zaposlenosti niži od prosječnog u Crnoj Gori;
- 2) unapređenje implementacije važnog projekta od javnog interesa ili za prevazilaženje ozbiljnih poteškoća u privredi Crne Gore;
- 3) podsticanje razvoja određenih privrednih djelatnosti i područja, ako pomoć ne utiče negativno na uslove trgovine u mjeri koja je suprotna javnom interesu;
- 4) unapređenje i očuvanje kulturne baštine, ako pomoć ne utiče na uslove trgovine i konkurencije među drugim učesnicima na tržištu u mjeri koja je u suprotnosti sa javnim interesom;

Bliže kriterijume i uslove dodjele državne pomoći iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Vlada na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Kontrola usklađenosti državne pomoći

Član 8

Agencija vrši kontrolu usklađenosti državne pomoći i nalaže povraćaj neusklađene državne pomoći.

Neusklađena državna pomoć je državna pomoć koja ne ispunjava zahtjeve utvrđene ovim zakonom.

Postojeća i nova državna pomoć

Član 9

Postojeća državna pomoć je:

- 1) individualna državna pomoć ili šema državne pomoći koja je stupila na snagu prije stupanja na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i Republike Crne Gore, s druge strane ("Službeni list CG", broj 7/07) i koja se primjenjuje;
- 2) šema državne pomoći i individualna državna pomoć o kojoj je nadležni organ za kontrolu državne pomoći ocijenio da je u skladu sa zakonom kojim se propisuje kontrola državne pomoći;
- 3) državna pomoć koju treba smatrati postojećom nakon isteka roka zastare iz člana 38 stav 1 ovog zakona;
- 4) mjera koja nije bila državna pomoć u trenutku odobravanja, ali je zbog razvoja tržišta naknadno utvrđeno da predstavlja državnu pomoć, a davalac državne pomoći je nije izmijenio;
- 5) mjera koja postaje državna pomoć kao posljedica liberalizacije određene djelatnosti, a koja se ne smatra postojećom pomoći nakon datuma određenog za sprovođenje te liberalizacije.

Nova državna pomoć je svaka državna pomoć, odnosno šema državne pomoći i individualna državna pomoć koja ne predstavlja postojeću državnu pomoć, uključujući i izmjene postojećih državnih pomoći.

Pomoć male vrijednosti (de minimis pomoć)

Član 10

Pomoć male vrijednosti je pomoć koja nema značajan uticaj na konkurenciju na tržištu, odnosno ne ispunjava uslov iz člana 2 tačka 4 ovog zakona.

Pomoć iz stava 1 ovog člana dodjeljuje se po pravilima i pod uslovima koje propisuje Ministarstvo.

Instrumenti državne pomoći

Član 11

Državna pomoć može se dodijeliti kroz instrumente državne pomoći kao:

- 1) subvencija ili subvencionisana kamatna stopa na kredite;
- 2) fiskalna olakšica (porez, doprinos i drugi javni prihodi);
- 3) garancija države ili jedinice lokalne samouprave;
- 4) ustupanje dobiti i/ili dividende države ili jedinice lokalne samouprave korisniku državne pomoći;
- 5) otpis duga prema državi, lokalnoj samoupravi, privrednom društvu u većinskom vlasništvu države ili jedinice lokalne samouprave ili pravnom licu koje upravlja i raspolaže sredstvima javnih prihoda i državnom imovinom;
- 6) prodaja ili korišćenje državne imovine ili imovine jedinice lokalne samouprave po cijeni nižoj od tržišne;
- 7) kupovina ili korišćenje imovine ili proizvoda od strane države ili jedinice lokalne samouprave po cijeni višoj od tržišne; i
- 8) druga pomoć u skladu sa zakonom.

Ekvivalent subvencije

Član 12

Ekvivalent subvencije je iznos državne pomoći koji je dat kroz instrumente državne pomoći iz člana 11 ovog zakona.

Za izračunavanje ekvivalenta subvencije koriste se referentna i diskontna kamatna stopa.

Referentnu i diskontnu kamatnu stopu iz stava 2 ovog člana objavljuje Agencija na svojoj internet stranici.

Način i metod utvrđivanja i izračunavanja ekvivalenta subvencije, kao i ažuriranje referentne i diskontne kamatne stope koje se koriste za obračun iznosa i diskontovanja državne pomoći propisuje Ministarstvo.

Datum dodjele pomoći

Član 13

Datum dodjele državne pomoći i pomoći male vrijednosti je datum na koji je korisniku pomoći dodijeljeno zakonsko pravo da primi pomoć.

Registri državne pomoći

Član 14

O dodjeli državne pomoći i pomoći male vrijednosti Agencija vodi registre.

Registri iz stava 1 ovog člana su elektronski vođene baze podataka o:

- 1) davaocima državne pomoći, odnosno pomoći male vrijednosti;
- 2) korisnicima državne pomoći, odnosno pomoći male vrijednosti;
- 3) mjerama državne pomoći, odnosno pomoći male vrijednosti;
- 4) pravnom aktu na osnovu kojeg se dodjeljuje pomoć;
- 5) broju odluke davaoca o dodjeli državne pomoći, odnosno pomoći male vrijednosti;
- 6) vrsti korisnika državne pomoći, odnosno pomoći male vrijednosti;
- 7) sektoru djelatnosti korisnika državne pomoći, odnosno pomoći male vrijednosti;
- 8) vrsti državne pomoći, odnosno pomoći male vrijednosti;
- 9) iznosu dodijeljene državne pomoći, odnosno pomoći male vrijednosti;
- 10) datumu dodjele državne pomoći, odnosno pomoći male vrijednosti;
- 11) datumu objave akta kojim se dodjeljuje državna pomoć, odnosno pomoć male vrijednosti.

Davaoci državne pomoći su dužni da podatke iz stava 2 ovog člana o dodijeljenoj državnoj pomoći, odnosno pomoći male vrijednosti unesu u registre, u roku od 30 dana od dana dodjele državne pomoći, odnosno pomoći male vrijednosti.

Pristup davalaca državne pomoći registrima iz stava 2 ovog člana omogućava se korišćenjem identifikacionog koda koji Agencija dodjeljuje licu ovlašćenom od strane davaoca državne pomoći, odnosno davaoca pomoći male vrijednosti.

Davalac državne pomoći dužan je da sve podatke tačno i istinito unese u registre iz stava 1 ovog člana.

Registri iz stava 2 ovog člana su javni i nalaze se na internet stranici Agencije.

Način pristupa registrima iz stava 2 ovog člana i bliže uslove, način i postupak unosa podataka davalaca državne pomoći i davalaca pomoći male vrijednosti propisuje Ministarstvo.

III. PRIJAVLJIVANJE I POSTUPAK ODLUČIVANJA O USKLAĐENOSTI DRŽAVNE POMOĆI

Prijavljivanje državne pomoći

Član 15

Davalac državne pomoći prijavljuje Agenciji državnu pomoć, kao šemu državne pomoći ili kao individualnu državnu pomoć na propisanom obrascu prijave, uz koji se podnosi predlog akta i druga potrebna dokumentacija.

Za istinitost i tačnost podataka navedenih u prijavi odgovoran je podnosilac prijave.

Ako predložena pomoć, odnosno mjera podrške ne predstavlja državnu pomoć, predlagač u prijavi navodi razloge zbog kojih smatra da akt ne predstavlja državnu pomoć u smislu ovog zakona.

Obrazac prijave i način podnošenja prijave iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Zabrana dodjele državne pomoći prije odlučivanja Agencije

Član 16

Državna pomoć prijavljena u skladu sa ovim zakonom, ne smije se dodijeliti prije odlučivanja Agencije o usklađenosti državne pomoći sa ovim zakonom.

Povlačenje prijave državne pomoći

Član 17

Podnosilac može povući prijavu državne pomoći prije odlučivanja Agencije o usklađenosti.

Postupanje Agencije nakon prijavljivanja državne pomoći

Član 18

Agencija odlučuje o usklađenosti državne pomoći sa ovim zakonom u roku od 60 dana od dana podnošenja uredne i potpune prijave državne pomoći, ili od datuma prijema valjanog obrazloženja i/ili izjave podnosioca prijave da smatra da je prijava potpuna, zato što dodatni podaci koje je Agencija zatražila nijesu dostupni.

Prijava se smatra potpunom ako u roku od dva mjeseca od njenog dostavljanja, ili od dostavljanja bilo kakvih drugih zatraženih podataka, Agencija ne zatraži dopunu prijave.

Dopuna podataka i informacija

Član 19

Ako je radi usklađivanja prijave državne pomoći sa ovim zakonom potrebno izmijeniti prijavu, Agencija će zatražiti od davaoca državne pomoći da otkloni utvrđene nepravilnosti i/ili nedostatke i odrediti rok za njihovo otklanjanje.

Ako podaci i informacije navedeni u prijavi nijesu potpuni Agencija će zatražiti od davaoca državne pomoći da izmijeni ili dopuni prijavu i odrediti rok za izmjenu ili dopunu prijave.

Rok iz st. 1 i 2 ovog člana Agencija može, na zahtjev davaoca državne pomoći koji je podnijet prije isteka tog roka, da produži ako mu traženi podaci i informacije nijesu bili dostupni.

Ako podaci i informacije iz stava 2 ovog člana nijesu dostavljeni u roku ostavljenom za izmjenu ili dopunu prijave, Agencija će:

- 1) odlučiti na osnovu raspoloživih informacija iz prijave; ili
- 2) odbiti prijavu.

Rješenje o pokretanju ispitnog postupka

Član 20

U slučaju da Agencija tokom prethodnog ispitivanja iz čl. 18 i 19 ovog zakona osnovano sumnja da državna pomoć nije usklađena sa ovim zakonom, pokreće se ispitni postupak kako bi se omogućilo prikupljanje svih podataka koji su potrebni za ocjenu

usklađenosti predmetne pomoći, kao i da se zainteresovanim stranama omogući iznošenje primjedbi.

O pokretanju postupka iz stava 1 ovog člana Agencija donosi rješenje.

Rješenje o pokretanju ispitnog postupka sadrži kratak opis svih relevantnih činjenica i pravnih pitanja, rezultate prethodnog ispitivanja, kao i prethodnu ocjenu Agencije o tome da li predložena pomoć, odnosno mjera podrške predstavlja državnu pomoć, kao i razloge na osnovu kojih Agencija sumnja da državna pomoć nije u skladu sa ovim zakonom.

U rješenju iz stava 2 ovog člana određuje se i rok koji ne može biti kraći od 15 niti duži od 30 dana od objavljivanja rješenja na internet stranici Agencije, u kojem zainteresovane strane mogu da dostave Agenciji podatke, informacije, dokumenta ili primjedbe, a koje mogu biti od značaja za pravilno i potpuno utvrđivanje činjenica u postupku.

Zahtjev za dostavljanje podataka upućen ostalim izvorima

Član 21

Nakon pokretanja ispitnog postupka, ako podaci dobijeni od davaoca državne pomoći nijesu dovoljni, nadležni organ državne uprave, jedinica lokalne samouprave, privredno društvo u većinskom vlasništvu države ili jedinice lokalne samouprave i pravno lice koje upravlja i raspolaže sredstvima javnih prihoda i državnom imovinom, druga pravna lica, privredna društva ili udruženja privrednih društava, dužni su da na zahtjev Agencije obezbijede i dostave istinite i tačne podatke i informacije neophodne za odlučivanje u skladu sa ovim zakonom, u roku koji ne može biti kraći od 15 dana niti duži od 30 dana od dana dostavljanja zahtjeva, ako postoji sumnja u usklađenost predmetne mjere državne pomoći sa ovim zakonom.

U zahtjevu za dostavljanje podataka iz stava 1 ovog člana navodi se pravni osnov, svrha zahtjeva, preciziraju podaci koji se traže i određuje rok u kojem te podatke treba dostaviti.

Okončanje ispitnog postupka

Član 22

Agencija će okončati ispitni postupak ako utvrdi da:

- 1) prijavljena pomoć, odnosno mjera podrške ne predstavlja državnu pomoć;
- 2) su sumnje u pogledu usklađenosti državne pomoći otklonjene;
- 3) je državna pomoć neusklađena.

Agencija će okončati ispitni postupak najkasnije u roku od 12 mjeseci od pokretanja postupka.

Rok iz stava 2 ovog člana se može produžiti za još najviše šest mjeseci, uz obostranu saglasnost Agencije i davaoca.

Prije donošenja rješenja, Agencija davaocu, u roku ne dužem od 30 dana, daje mogućnost izjašnjenja o rezultatima ispitnog postupka.

Odlučivanje Agencije

Član 23

Ako Agencija nakon prethodnog ispitivanja ili sprovedenog ispitnog postupka utvrdi da prijavljena pomoć ne predstavlja državnu pomoć, o tome odlučuje rješenjem.

Ako Agencija nakon prethodnog ispitivanja ili sprovedenog ispitnog postupka utvrdi da je prijavljena državna pomoć u skladu sa ovim zakonom, donijeće rješenje o usklađenosti.

Rješenje o usklađenosti može da sadrži obaveze davaoca državne pomoći, kako bi Agenciji bilo omogućeno praćenje sprovođenja donijetog rješenja (uslovno rješenje).

Ako Agencija nakon prethodnog ispitivanja ili sprovedenog ispitnog postupka utvrdi da je prijavljena državna pomoć neusklađena, donijeće rješenje o neusklađenosti.

Poništavanje rješenja Agencije

Član 24

Agencija će po službenoj dužnosti poništiti svoje rješenje iz člana 23 ovog zakona donijeto na osnovu neistinitih, odnosno netačnih podataka.

Ako je na osnovu rješenja iz stava 1 ovog člana, dodijeljena državna pomoć, Agencija će pokrenuti ispitni postupak na koji se primjenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuju postupanja u slučaju nezakonite državne pomoći.

Stručna pomoć

Član 25

Prilikom odlučivanja o pitanjima koja zahtijevaju specijalističko znanje, Agencija može angažovati nezavisnog stručnjaka sa odgovarajućim kvalifikacijama.

IV. POSTUPANJE U SLUČAJU NEZAKONITE ILI NEUSKLAĐENE DODIJELJENE DRŽAVNE POMOĆI

Zahtjev za dostavljanje podataka u slučaju sumnje o zakonitosti pomoći

Član 26

Ako posumnja da se radi o nezakonitoj državnoj pomoći, Agencija ispituje raspoložive podatke i informacije po službenoj dužnosti i može da zahtijeva od davaoca državne pomoći da dostavi podatke i informacije potrebne za ispitivanje zakonitosti državne pomoći.

Nezakonita državna pomoć je državna pomoć koja je dodijeljena bez prethodne prijave ili prije odlučivanja Agencije o usklađenosti te pomoći sa ovim zakonom.

Davalac državne pomoći dužan je da, na zahtjev Agencije, dostavi podatke i informacije iz stava 1 ovog člana, u roku koji ne može biti kraći od 15 niti duži od 30 dana.

Pokretanje postupka po službenoj dužnosti

Član 27

U slučaju osnovane sumnje da se radi o nezakonitoj državnoj pomoći, a na osnovu ispitivanja iz člana 26 stav 1 ovog zakona, Agencija po službenoj dužnosti pokreće ispitni postupak radi utvrđivanja usklađenosti moguće državne pomoći.

O pokretanju postupka iz stava 1 ovog člana Agencija donosi rješenje.

Rješenjem iz stava 2 ovog člana nalaže se davaocu državne pomoći da se, u roku koji ne može biti kraći od 15 niti duži od 30 dana, izjasni o činjenicama i informacijama koje ukazuju na nezakonitost.

U rješenju iz stava 2 ovog člana određuje se i rok koji ne može biti kraći od 15 niti duži od 30 dana od objavljivanja rješenja na internet stranici Agencije, u kojem zainteresovane strane mogu da dostave Agenciji podatke, informacije, dokumenta ili primjedbe koje mogu biti od značaja za pravilno i potpuno utvrđivanje činjenica u postupku.

Postupanje po prijavi zainteresovane strane

Član 28

Zainteresovana strana može da podnese Agenciji prijavu o sumnji da se radi o nezakonitoj ili neusklađenoj dodijeljenoj državnoj pomoći.

Ispitni postupak se smatra pokrenutim danom podnošenja prijave iz stava 1 ovog člana.

Na osnovu prijave iz stava 1 ovog člana Agencija ispituje dostavljene podatke i informacije i ako utvrdi da je neophodno dostaviti nove podatke i informacije, naložice podnosiocu prijave da dostavi te podatke i informacije i odrediti rok za njihovo dostavljanje, koji ne može biti kraći od 30 dana.

Ako utvrdi da podnosilac prijave nije zainteresovana strana ili podnosilac prijave nije dostavio potpune podatke i informacije u prijavi iz stava 1 ovog člana, odnosno nije dostavio

nove podatke i informacije u roku iz stava 2 ovog člana, Agencija će u sklaćenom postupku donijeti rješenje kojim odbija prijavu.

Obrazac prijave i način podnošenja prijave iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Pokretanje postupka po prijavi zainteresovane strane

Član 29

Ako ne odbije prijavu u skladu sa članom 28 ovog zakona Agencija će rješenjem naložiti davaocu državne pomoći da se, u roku koji ne može biti kraći od 15 dana niti duži od 30 dana, izjasni o činjenicama i informacijama koje ukazuju da se radi o nezakonitoj ili neusklađenoj dodijeljenoj državnoj pomoći.

Davalac državne pomoći je dužan da se u roku određenom rješenjem iz stava 1 ovog člana izjasni o činjenicama i informacijama koje ukazuju da se radi o nezakonitoj ili neusklađenoj dodijeljenoj državnoj pomoći.

Dostavljanje informacija

Član 30

Na zahtjev Agencije nadležni organ državne uprave, jedinica lokalne samouprave, privredno društvo u većinskom vlasništvu države ili jedinice lokalne samouprave i pravno lice koje upravlja i raspolaže sredstvima javnih prihoda i državnom imovinom, druga pravna lica, privredna društva ili udruženja privrednih društava, dužni su da u ispitnom postupku, obezbijede i dostave istinite i tačne podatke i informacije neophodne za odlučivanje u skladu sa ovim zakonom, uključujući tajne podatke, poslovne tajne i druge povjerljive informacije, u roku koji ne može biti kraći od 15 dana od dana dostavljanja zahtjeva.

Ako privredno društvo ili udruženje privrednih društava ne postupi po zahtjevu iz stava 1 ovog člana Agencija može rješenjem naložiti tom privrednom društvu ili udruženju privrednih društava, da u roku koji ne može biti kraći od 15 dana od dana dostavljanja rješenja dostavi tražene podatke i informacije.

Zahtjev iz stava 1 i rješenje iz stava 2 ovog člana sadrže pregled podataka i informacija koje treba dostaviti, kao i pravni osnov, svrhu i rok za njihovo dostavljanje.

Privremena obustava dodjele državne pomoći i privremeni povraćaj državne pomoći

Član 31

U toku ispitnog postupka Agencija može rješenjem naložiti privremenu obustavu dalje dodjele državne pomoći do donošenja rješenja o usklađenosti državne pomoći.

Nakon dobijanja traženih podataka i informacija, odnosno ako traženi podaci i informacije nijesu dostavljeni u roku iz člana 27 stav 3 ili roka iz člana 29 stav 1 ovog zakona, Agencija može rješenjem naložiti davaocu državne pomoći privremeni povraćaj dodijeljene državne pomoći do donošenja rješenja o usklađenosti državne pomoći, ako:

- 1) se nesumnjivo utvrdi da pomoć, odnosno mjera podrške predstavlja državnu pomoć;
- 2) postoji hitnost za postupanje; i
- 3) postoji ozbiljan rizik od značajne i nenadoknadive štete za konkurentna privredna društva.

Na privremeni povraćaj državne pomoći iz stava 2 ovog člana, shodno se primjenjuju odredbe čl. 35 do 44 ovog zakona.

Nepostupanje po rješenju

Član 32

Ako davalac državne pomoći ne postupi po rješenjima iz člana 31 st. 1 i 2 ovog zakona, Agencija može da pokrene upravni spor, radi utvrđivanja zakonitosti postupanja davaoca državne pomoći.

Odlučivanje Agencije

Član 33

Nakon sprovedenog ispitnog postupka Agencija će donijeti rješenje da pomoć, odnosno mjera podrške koja je bila predmet ispitivanja:

- 1) ne predstavlja državnu pomoć u smislu ovog zakona, ako pomoć, odnosno mjera podrške ne ispunjava uslove iz člana 2 ovog zakona;
- 2) predstavlja državnu pomoć, i to:
 - usklađenu državnu pomoć, ako ispunjava uslove iz člana 7 ovog zakona,
 - neusklađenu državnu pomoć, u smislu člana 8 stav 2 ovog zakona,
 - postojeću državnu pomoć, ako ispunjava uslove iz člana 9 stav 1 ovog zakona.

Rješenjem iz stava 1 tačka 2 alineja 2 ovog člana će se naložiti davaocu državne pomoći povraćaj državne pomoći od korisnika državne pomoći i odrediti rok u kojem je dužan da izvrši povraćaj državne pomoći.

U slučaju poništavanja rješenja iz stava 1 ovog člana, shodno se primjenjuje odredba člana 24 ovog zakona.

Objavljivanje rješenja

Član 34

Rješenja iz člana 20, člana 23, člana 27 stav 2, člana 33, člana 45 stav 7 i člana 54 ovog zakona Agencija objavljuje se na svojoj internet stranici.

Prije objavljivanja rješenja iz stava 1 ovog člana stranke i zainteresovane strane u postupcima pred Agencijom su dužne da po prijemu rješenja, bez odlaganja obavijeste Agenciju koji podaci iz rješenja treba da budu obuhvaćeni obavezom čuvanja poslovne tajne.

Povraćaj neusklađene državne pomoći

Član 35

Davalac državne pomoći dužan je da preduzme mjere neophodne za povraćaj sredstava državne pomoći od korisnika državne pomoći, u roku utvrđenom rješenjem Agencije iz člana 33 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

Korisnik državne pomoći je dužan da vrati sredstva dodijeljene neusklađene državne pomoći.

Na iznos sredstava državne pomoći koju je korisnik državne pomoći dužan da vrati obračunava se kamata za period od dana dodjele pomoći do dana povraćaja neusklađene državne pomoći i plaća zatezna kamata u skladu sa zakonom kojim se uređuje zatezna kamata.

Rješenje o povraćaju dodijeljene neusklađene državne pomoći

Član 36

Davalac državne pomoći je dužan da povraćaj dodijeljene neusklađene državne pomoći izvrši bez odlaganja, a najkasnije u roku od četiri mjeseca od dana dostavljanja rješenja iz člana 33 stav 1 tačka 2 alineja 2 ovog zakona.

U cilju povraćaja sredstava iz stava 1 ovog člana, davalac državne pomoći je dužan da najkasnije u roku od dva mjeseca od dana prijema rješenja o povraćaju, sačini i Agenciji dostavi plan povraćaja sa mjerama i rokovima za njegovu realizaciju ili obavještenje o preduzetim mjerama za povraćaj.

Ako korisnik državne pomoći nema sjedište ili stalnu poslovnu jedinicu na teritoriji Crne Gore, postupanje po rješenju o povraćaju dodijeljene neusklađene državne pomoći sprovedeće se po pravilima i postupcima utvrđenim potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonom kojim se uređuje međunarodno privatno pravo.

Zabranjeno je odlaganje povraćaja dodijeljene neuskađene državne pomoći ili plaćanje u ratama nakon isteka roka iz stava 1 ovog člana.

Na povraćaj dodijeljene neusklađene državne pomoći shodno se primjenjuju opšti propisi o naknadi štete.

Zahtjev za produženje roka za izvršenja rješenja o povraćaju dodijeljene neusklađene državne pomoći

Član 37

Ako davalac državne pomoći naiđe na poteškoće u izvršenju rješenja o povraćaju dodijeljene neusklađene državne pomoći u roku za povraćaj, dužan je o tim poteškoćama da obavijesti Agenciju u roku od 15 dana od dana nastupanja poteškoća i dostavi predlog za produženje roka za povraćaj.

Agencija će produženje roka za povraćaj dodijeljene neusklađene državne pomoći odobriti samo u izuzetnim slučajevima, ako davalac državne pomoći pruži uvjerljive dokaze da sve druge mjere koje bi mogle omogućiti pravovremeni povraćaj ne bi bile djelotvorne.

Zastara povraćaja dodijeljene neusklađene državne pomoći

Član 38

Pravo na povraćaj dodijeljene neusklađene državne pomoći zastarijeva nakon isteka deset godina od dana posljednje dodjele.

Rok zastare počinje da teče danom kada je neusklađena pomoć dodijeljena korisniku, bilo kao individualna pomoć ili kao šema državne pomoći.

Rok zastare povraćaja dodijeljene neusklađene državne pomoći prekida se bilo kojom radnjom Agencije ili davaoca državne pomoći koja se preduzme u vezi sa povraćajem.

Nakon svakog prekida, rok zastare počinje da se računa iznova.

Po isteku roka iz stava 1 ovog člana, pomoć se smatra postojećom državnom pomoći.

Identifikacija korisnika državne pomoći koji mora vratiti državnu pomoć

Član 39

Državnu pomoć za koju je utvrđeno da je neusklađena mora vratiti korisnik državne pomoći koji je od nje stvarno imao koristi.

Ako se radi o korisniku državne pomoći koji posluju u okviru više povezanih privrednih društava, Agencija će identifikovati privredno društvo koja je imalo koristi od te državne pomoći i naložiti povraćaj samo tom korisniku državne pomoći.

Povezana privredna društva u smislu ovog zakona su privredna društva među kojima postoji jedan od sljedećih odnosa:

1) jedno privredno društvo ima većinu glasačkih prava vlasnika udjela ili članova u drugom privrednom društvu;

2) jedno privredno društvo ima pravo da imenuje ili razriješi većinu članova upravnog, upravljačkog ili nadzornog organa drugog privrednog društva;

3) privredno društvo ima pravo da vrši dominantan uticaj na drugo privredno društvo na osnovu ugovora zaključenog sa tim privrednim društvom ili na osnovu odredbe njegovog osnivačkog akta ili statuta;

4) privredno društvo, koje je vlasnik udjela ili član drugog privrednog društva, samo kontroliše, na osnovu sporazuma sa drugim vlasnicima udjela ili članovima tog privrednog društva, većinu glasačkih prava vlasnika udjela ili članova u tom privrednom društvu.

Povezanim privrednim društvima iz stava 3 ovog člana smatraju se i privredna društva između kojih postoji jedan od tih odnosa preko fizičkog lica ili grupe fizičkih lica koja djeluju zajedno ako obavljaju svoju djelatnost ili dio svoje djelatnosti na istom relevantnom tržištu ili susjednim tržištima.

Povezana privredna društva iz stava 3 ovog člana smatraju se jednim privrednim društvom.

Ako Agencija ocijeni da su povezana privredna društva, ostvarili korist od dodijeljene državne pomoći, Agencija će naložiti povraćaj državne pomoći od jednog privrednog društva iz stava 5 ovog člana, ili određenih privrednih društava koji čine to privredno društvo, a koji su ostvarili korist od državne pomoći.

U slučaju iz st. 2 i 6 ovog člana, prilikom sprovođenja rješenja o povraćaju dodijeljene neusklađene državne pomoći davalac državne pomoći mora dokazati da je pravilno ostvario povraćaj dodijeljene neusklađene državne pomoći od njenog stvarnog korisnika ili drugih privrednih društava koja podliježu obavezi povraćaja.

Proširenje naloga za povraćaj i ekonomski kontinuitet korisnika

Član 40

Ako u fazi sprovođenja rješenja o povraćaju nije moguće ostvariti povraćaj državne pomoći od korisnika državne pomoći i ako je državna pomoć prenijeta na drugog korisnika državne pomoći, Agencija će nalog za povraćaj državne pomoći proširiti na drugog korisnika državne pomoći koji nakon prenosa imovine, odnosno udjela ima stvarnu korist od državne pomoći i tako obezbjediti izvršenje obaveze povraćaja.

Prenos imovine, odnosno udjela iz stava 1 ovog člana odnosi se na:

- 1) prodaju cjelokupne imovine ili njenog dijela, nakon čega djelatnost više ne obavlja isti pravni subjekt; i
- 2) prodaju njegovih udjela nakon čega korisnik koji je imao koristi od pomoći nastavlja obavljati svoje djelatnosti.

Prodaja imovine korisnika državne pomoći

Član 41

Ako korisnik neusklađene državne pomoći osnuje novo privredno društvo ili prenese svoju imovinu na drugo privredno društvo radi nastavka obavljanja svojih djelatnosti, djelimično ili u cijelosti, može se od novog privrednog društva ili kupca imovine, ako zadrži državnu pomoć, zatražiti povraćaj te pomoći.

U slučaju prodaje imovine Agencija, na zahtjev davaoca državne pomoći rješenjem utvrđuje postojanje ekonomskog kontinuiteta između korisnika državne pomoći i novog privrednog društva za svaki konkretan slučaj, a naročito na osnovu sljedećih kriterijuma:

- 1) obima prenosa (imovina i obaveze, zadržavanje zaposlenih i/ili rukovodilaca);
- 2) cijene prenosa;
- 3) identiteta akcionara ili vlasnika prodavca i kupca;
- 4) vremena prenosa (tokom prethodnog ispitnog postupka, ili naknadnog ispitnog postupka ili nakon donošenja rješenja o povraćaju državne pomoći);
- 5) ekonomske logike poslovanja.

Prodaja udjela korisnika državne pomoći

Član 42

Prodaja udjela korisnika neusklađene državnoj pomoći trećoj strani ne utiče na obavezu korisnika da tu pomoć vrati.

Ako su udjeli privrednog društva kojem je dodijeljena neusklađena državna pomoć prodati, a privredno društvo zadrži pravni subjektivitet i nastavi da obavlja djelatnosti podržane državnim pomoćima, davalac državne pomoći mora od njega ostvariti povraćaj državne pomoći.

Spajanja i druge reorganizacije poslovanja

Član 43

Agencija će rješenjem naložiti privrednom društvu da dodijeljenju neusklađenu državnu pomoć vrati i nakon spajanja ili nekog drugog oblika reorganizovanja poslovanja, ako se radi o pravnom sljedbeniku korisnika državne pomoći, koji je nastavio poslovanje.

Postupak povraćaja u slučaju stečaja korisnika državne pomoći

Član 44

Ako korisnik državne pomoći napusti tržište, ali se dio državne pomoći ili državna pomoć u cijelini prenesu na pravnog, odnosno ekonomskog sljedbenika, Agencija će obavezu povraćaja proširiti na tog sljedbenika.

Od trenutka otvaranja stečajnog postupka korisnika državne pomoći, ponovno uspostavljanje prethodnog stanja i prekidanje narušavanja tržišne konkurencije do koje je došlo zbog dodjele neusklađene državne pomoći, može se ostvariti upisom zahtjeva za povraćaj dodijeljene neusklađene državne pomoći, u skladu sa zakonom kojim se uređuje postupak stečaja.

Zloupotreba dodijeljene usklađene državne pomoći

Član 45

Nenamjensko korišćenje državne pomoći je korišćenje državne pomoći suprotno rješenju Agencije o usklađenosti te državne pomoći za namjenu za koju nije dodijeljena.

U slučaju osnovane sumnje u nenamjensko korišćenje dodijeljene usklađene državne pomoći, Agencija može pokrenuti ispitni postupak po službenoj dužnosti.

Na pokretanje ispitnog postupka iz stava 2 ovog člana, shodno se primjenjuje odredba člana 27 ovog zakona.

U slučaju sumnje u nenamjensko korišćenje dodijeljene usklađene državne pomoći, davalac državne pomoći je dužan da bez odlaganja podnese Agenciji prijavu o sumnji da se dodijeljena državna pomoć nenamjenski koristi.

U slučaju stava 4 ovog člana Agencija pokreće ispitni postupak i ispituje da li se dodijeljena državna pomoć namjenski koristi u granicama prijave iz stava 4 ovog člana.

Na sprovođenje ispitnih postupaka iz st. 2 i 5 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe člana 30 i člana 31 stav 1 ovog zakona.

Agencija će rješenjem:

1) utvrditi da je državna pomoć nenamjenski korišćena, ako se dokaže da je korisnik državne pomoći nenamjenski koristio državnu pomoć i naložiti davaocu državne pomoći da preduzme mjere za povraćaj sredstava nenamjenski korišćene državne pomoći od korisnika državne pomoći;

2) odbiti prijavu iz stava 4, ako mjera za koju je podnijeta prijava nije državna pomoć, ako državna pomoć nije dodijeljena ili ako se utvrdi da se radi o nezakonitoj državnoj pomoći;

3) utvrditi da je državna pomoć namjenski korišćena, ako nije dokazano da je korisnik državne pomoći nenamjenski koristio državnu pomoć.

U slučaju iz stava 7 tačka 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuje povraćaj neusklađene državne pomoći.

U slučaju poništavanja rješenja iz stava 7 ovog člana, shodno se primjenjuje odredba člana 24 ovog zakona.

Obrazac prijave i način podnošenja prijave iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Upravni spor

Član 46

Protiv rješenja koje donosi Agencija u postupcima koji se vode po ovom zakonu može se pokrenuti upravni spor.

Ako davalac državne pomoći ne postupi po rješenju o povraćaju dodijeljene neusklađene državne pomoći iz člana 33 stav 1 tačka 2 ovog zakona, odnosno rješenju iz člana 45 stav 7 tačka 1 ovog zakona u roku za povraćaj, Agencija može da pokrene upravni spor, radi utvrđivanja zakonitosti postupanja davaoca državne pomoći.

Izuzeno od stava 2 ovog člana, Agencija neće pokrenuti upravni spor ako davalac državne pomoći dokaže postojanje apsolutne nemogućnosti povraćaja dodijeljene neusklađene državne pomoći.

V. NEPOSREDNI UVID

Prikupljanje podataka neposrednim uvidom

Član 47

U slučaju osnovane sumnje u usklađenost dodijeljene državne pomoći sa rješenjem Agencije o usklađenosti te državne pomoći, Agencija može da zahtijeva od davaoca državne pomoći da se izjasni o činjenicama i informacijama koje ukazuju na neusklađenost u roku koji ne može biti kraći od 15 niti duži od 30 dana.

Nakon izjašnjenja davaoca državne pomoći iz stava 1 ovog člana, Agencija može donijeti rješenje o vršenju neposrednog uvida kod korisnika državne pomoći.

Neposredni uvid iz stava 2 ovog člana vrše službena lica Agencija koje direktor Agencije ovlasti (u daljem tekstu: ovlašćena lica).

U vršenju neposrednog uvida iz stava 2 ovog člana, ovlašćeno lice Agencije je ovlašćeno da:

- 1) uđe i pregleda objekte, poslovne prostorije, zemljište i druge nepokretnosti korisnika državne pomoći, radi utvrđivanja nepravilnosti u sprovođenju ovog zakona;
- 2) uzme od zastupnika ili zaposlenih korisnika državne pomoći usmene ili pismene izjave, kao i dokumenta o činjenicama koje se odnose na predmet neposrednog uvida i o tome sačini zapisnik;
- 3) da pregleda poslovne knjige i drugu poslovnu dokumentaciju;
- 4) kopira ili skenira poslovnu dokumentaciju, i ako iz tehničkih razloga to nije moguće, privremeno oduzme poslovnu dokumentaciju na vrijeme neophodno za njeno kopiranje.

Pored lica iz stava 3 ovog člana Agencija može, po potrebi, da angažuje i nezavisnog stručnjaka.

Neposredni uvid se vrši uz prethodnu najavu.

Zabranjeno je da ovlašćena lica ili zaposleni kod korisnika državne pomoći ometaju, ne postupaju po nalogima ovlašćenih lica Agencije ili na drugi način onemogućavaju ovlašćena lica Agencije u sprovođenju radnji iz stava 4 ovog člana.

Službena legitimacija

Član 48

Prilikom neposrednog uvida ovlašćeno lice je dužno da ima službenu legitimaciju kojom dokazuje svojstvo ovlašćenog lica, a lice iz člana 47 stav 4 ovog zakona posebno ovlašćenje za vršenje neposrednog uvida izdato od direktora Agencije.

Oblik i sadržinu službene legitimacije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Obaveze ovlašćenih lica

Član 49

Prije vršenja neposrednog uvida ovlašćeno lice Agencije i nezavisni stručnjak ovlašćen za vršenje neposrednog uvida, korisniku državne pomoći daje na uvid legitimaciju, odnosno ovlašćenje za vršenje neposrednog uvida i saopštavaju predmet i svrhu uvida.

O rezultatima neposrednog uvida, sačinjava se zapisnik u dva primjerka, od kojih se jedan primjerak dostavlja korisniku državne pomoći.

Pomoć nadležnog organa

Član 50

Na zahtjev Agencije u slučajevima ometanja ili nepostupanja po nalogima ovlaštenih lica u izvršavanju radnji iz člana 47 stav 4 ovog zakona, organ uprave nadležan za policijske poslove je dužan da pruži pomoć u sprovođenju pojedinih radnji u postupku, a naročito kod prikupljanja podataka neposrednim uvidom i privremenog oduzimanja poslovne dokumentacije u skladu sa zakonom kojim se uređuju ovlašćenja i postupanje policije.

Čuvanje poslovne tajne

Član 51

Predsjednik Savjeta, član Savjeta, direktor Agencije, zamjenik direktora Agencije i zaposleni u Agenciji dužni su da u skladu sa propisima kojima se uređuje tajnost podataka, čuvaju tajne podatke koje saznaju u obavljanju poslova i zadataka u skladu sa ovim zakonom.

Lica iz stava 1 ovog člana dužna su da čuvaju podatke koji predstavljaju poslovnu tajnu u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovna tajna.

Obaveza iz st. 1 i 2 ovog člana traje i nakon isteka mandata, odnosno po prestanku radnog odnosa lica iz stava 1 ovog člana.

VI. USKLAĐIVANJE POSTOJEĆE DRŽAVNE POMOĆI

Mjere za usklađivanje postojeće državne pomoći

Član 52

Agencija može u slučaju osnovane sumnje da postojeća državna pomoć nije ili više nije usklađena, da zahtijeva od davaoca državne pomoći da dostavi potrebne podatke i informacije radi utvrđivanja usklađenosti i da se u roku koji ne može biti kraći od 15 niti duži od 30 dana izjasni o činjenicama i informacija koje ukazuju na neusklađenost.

Nakon izjašnjenja davaoca državne pomoći iz stava 1 ovog člana, Agencija može da obavijesti davaoca državne pomoći i predloži mjere za njeno usklađivanje.

Obavještenje iz stava 2 ovog člana može da sadrži:

- 1) suštinske izmjene šeme državne pomoći;
- 2) uvođenje proceduralnih zahtjeva; i
- 3) ukidanje šeme državne pomoći.

Ako davalac državne pomoći prihvati predložene mjere, o tome obavještava Agenciju i dužan je da u roku od 60 dana od dana dostavljanja obavještenja iz stava 2 ovog člana sačini i dostavi Agenciji plan mjera za usklađivanje postojeće državne pomoći sa ovim zakonom.

Ako davalac državne pomoći ne prihvati predložene mjere, dužan je da u roku od 60 dana od dana dostavljanja obavještenja iz stava 2 ovog člana dostavi obrazloženo mišljenje o razlozima zbog kojih smatra da je postojeća državna pomoć u skladu sa ovim zakonom.

U slučaju iz stava 4 ovog člana davalac državne pomoći je obavezan da primjeni predložene mjere.

U slučaju da Agencija sumnja da postojeća državna pomoć iz stava 5 ovog člana nije usklađena sa ovim zakonom, shodno se primjenjuju odredbe čl. 20, 22 i 24 ovog zakona.

VII. NADZOR

Nadležni organi

Član 53

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Upravne mjere

Član 54

Agencija će prema privrednom društvu ili udruženju privrednih društava koje ne postupi po rješenju iz člana 30 stav 2 ovog zakona, rješenjem izreći upravnu mjeru novčane kazne u iznosu od 500 eura do 5.000 eura za svaki dan neispunjenja naložene obaveze, a najviše do 5% ukupnog godišnjeg prihoda u finansijskoj godini koja je prethodila godini u kojoj je postupak pokrenut.

Agencija će prema korisniku državne pomoći, ako ovlašćena lica ili zaposleni ometaju, ne postupaju po nalogima ovlašćenih lica Agencije ili na drugi način onemogućavaju ovlašćena lica Agencije u sprovođenju radnji iz člana 47 stav 4 ovog zakona, a naročito sa ciljem prikrivanja ili uništavanja dokumentacije, rješenjem izreći upravnu mjeru novčane kazne u iznosu od 500 eura do 5.000 eura za svaki dan neispunjenja naložene obaveze, a najviše do 5% ukupnog prihoda ostavrenog u finansijskoj godini koja prethodi godini u kojoj je postupak pokrenut.

Prilikom utvrđivanja iznosa upravne mjere novčane kazne u obzir se uzima priroda, ozbiljnost i trajanje radnje, odnosno propuštanja izvršenja radnje iz st. 1 i 2 ovog člana.

Zastarjelost izricanja i izvršenja upravnih mjera

Član 55

Rješenje o izricanju upravne mjere novčane kazne ne može se donijeti, ako protekne dvije godine od dana kada je izvršena radnja, odnosno propušteno izvršenje radnje iz člana 54 st. 1 i 2.

U slučaju kontinuiranih ili ponovljenih radnji, odnosno propuštanja izvršenja radnji iz člana 54 st. 1 i 2, rok zastare iz stava 1 ovog člana počinje teći od dana kada je prekinuta radnja.

Rok zastare iz stava 1 ovog člana prekida se sve dok je rješenje Agencije predmet upravnog spora koji se vodi pred Upravnim sudom Crne Gore.

Svakim prekidom u smislu stava 3 ovog člana, rok zastare iz stava 1 ovog člana počinje ponovo da teče.

Upravne mjere novčane kazne ne mogu se izvršiti ako od dana pravosnažnosti rješenja Agencije i/ili pravosnažnosti odluke nadležnog suda protekne rok od dvije godine.

Zastara iz stava 5 ovog člana počinje teći od dana pravosnažnosti rješenja Agencije ili od dana kada je licu iz člana 54 st. 1 i 2 dostavljena pravosnažna odluka nadležnog suda.

Zastara iz stava 5 ovog člana prekida se svakom radnjom nadležnog organa preduzetom radi izvršenja upravne mjere novčane kazne.

Svakim prekidom u smislu stava 7 ovog člana, rok zastare iz stava 5 ovog člana počinje ponovo da teče.

Zastarjelost gonjenja nastaje u svakom slučaju kada protekne četiri godine od dana kada je izvršena radnja odnosno propušteno izvršenje radnje iz člana 54 st. 1 i 2.

VIII. KAZNE NE ODREDBE

Prekršaji davalaca državne pomoći

Član 56

- Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 5.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice kao privredno društvo u većinskom vlasništvu države ili jedinice lokalne samouprave ili pravno lice koje upravlja i raspolaže sredstvima javnih prihoda i državnom imovinom ako:
- 1) podatke iz člana 14 stav 2 ovog zakona o dodjeljenoj državnoj pomoći, odnosno pomoći male vrijednosti ne unese u registre u roku od 30 dana od dana dodjele državne pomoći, odnosno pomoći male vrijednosti (član 14 stav 3);
 - 2) sve podatke tačno i istinito ne unese u registre iz člana 14 stav 1 ovog zakona (član 14 stav 5);
 - 3) ne dostavi istinite ili tačne podatke navedene u prijavi (član 15 stav 2);
 - 4) ne izjasni se o činjenicama i informacijama koje ukazuju na nezakonitost u roku koji ne može biti kraći od 15 niti duži od 30 dana (član 27 stav 3);
 - 5) ne obezbijedi i dostavi, istinite ili tačne podatke i informacije neophodne za odlučivanje u skladu sa ovim zakonom, uključujući tajne podatke, poslovne tajne i druge povjerljive informacije, u roku koji ne može biti kraći od 15 dana od dana dostavljanja zahtjeva (član 30 stav 1).

Novčanom kaznom u iznosu od 30 eura do 2.000 eura za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu kao privrednom društvu u većinskom vlasništvu države ili jedinice lokalne samouprave i odgovorno lice u pravnom licu koje upravlja i raspolaže sredstvima javnih prihoda i državnom imovinom.

Novčanom kaznom u iznosu od 30 eura do 2.000 eura za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u organu državne uprave i jedinice lokalne samouprave.

Prekršaji privrednih društava i udruženja privrednih društava

Član 57

Novčanom kaznom u visini do 1% ukupnog godišnjeg prihoda u finansijskoj godini koja je prethodila godini kada je prekršaj učinjen kazniće se pravno lice kao privredno društvo ili udruženje privrednih društava ako:

- 1) ne obezbijedi i dostavi istinite ili tačne podatke i informacije neophodne za odlučivanje u skladu sa ovim zakonom u roku koji ne može biti kraći od 15 dana niti duži od 30 dana od dana dostavljanja zahtjeva, ako postoji sumnja u usklađenost predmetne mjere državne pomoći sa ovim zakonom (član 21 stav 1);
- 2) ne obezbijedi i dostavi istinite ili tačne podatke i informacije neophodne za odlučivanje u skladu sa ovim zakonom, uključujući tajne podatke, poslovne tajne i druge povjerljive informacije, u roku koji ne može biti kraći od 15 dana od dana dostavljanja zahtjeva (član 30 stav 1).

Novčanom kaznom u iznosu od 30 eura do 2.000 eura za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu kao privrednom društvu ili udruženju privrednih društava.

Zastarjelost pokretanja i vođenja prekršajnog postupka

Član 58

Postupak utvrđivanja prekršaja iz čl. 56 i 57 ovog zakona ne može se pokrenuti, ako protekne dvije godine od dana kada je prekršaj izvršen.

Zastarjelost prekršajnog gonjenja nastaje u svakom slučaju kada protekne četiri godine od dana kada je prekršaj izvršen.

IX. PRELAZNA I ZAVRŠNE ODREDBE

Započeti postupci

Član 59

Postupci započeti do stupanja na snagu ovog zakona okončaće se u skladu sa Zakonom o kontroli državne pomoći ("Službeni list CG", broj 12/18).

Donošenje propisa

Član 60

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih akata iz stava 1 ovog člana, primjenjivaće se podzakonski akti koji su donijeti i važili do stupanja na snagu ovoga zakona.

Prestanak važenja

Član 61

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o kontroli državne pomoći ("Službeni list CG", broj 12/18).

Stupanje na snagu

Član 62

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

*U ovaj zakon prenesene su Regulatora Savjeta (EU) 2015/1589 od 13. jula 2015. godine o utvrđivanju detaljnih pravila primjene člana 108 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije i Saopštenje Komisije - Obavještenje Komisije o povraćaju nezakonite i neusklađenje državne pomoći (2019/C 247/01).

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojima je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ministarstvo finansija je nadležno za predlaganje i donošenje propisa iz oblasti državne pomoći, kao i za nadzor nad sprovođenjem Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list CG", broj 12/18 – u daljem tekstu: Zakon).

Tokom primjene Zakona uočene su mnoge manjkavosti koje su otežavale, a u pojedinim segmentima i potpuno onemogućavale njegovu primjenu. Iz tih razloga pristupilo se pisanju izmjena i dopuna, a kako su one bile izuzetno obimne i brojne, odlučeno je da se započne sa pisanjem novog teksta Zakona koji se odnosi na kontrolu državne pomoći, što, zapravo podrazumijeva pravila za dodjelu, procedure za ocjenu i konačno, daje nadležnost za izradu, donošenje/predlaganje podzakonskih akata.

Naime, proširen je broj strana koje mogu da učestvuju u usmenoj raspravi. Data je mogućnost zainteresovanoj strani - korisniku državne pomoći da uzme učešće u postupku kontrole državne pomoći, tako što će direktnim učestvovanjem u cijelom postupku imati jednaka prava kao i davalac državne pomoći da iznosi dokaze, ali i prisustvuje i učestvuje u raspravi. Ovim je učinjen pomak u približavanju evropske oblasti i evropskih propisa, kakva je oblast kontrole državne pomoći, sa domaćim ZUP-om.

Dodatno, uređen je postupak legitimisanja službenog lica Agencije za zaštitu konkurencije koje učestvuje u postupku neposredne kontrole (na licu mjesta - u prostorijama korisnika).

Dalje, tokom primjene važećeg Zakona konstatovana je nedorečenost odredbi koje se odnose na pravno lice koje treba da vrati neusklađenu državnu pomoć, odnosno nije definisano, niti uređeno ko je obavezan da nausklađenu državnu pomoć vrati u slučaju statusne promjene pravnog lica na koje se povraćaj odnosi. Iz tog razloga, jasno je uređen sljed pravnih i ekonomskih promjena do kojih može doći, a koje bi omogućile da državnu pomoć vrati ono pravno lice koje je zadržalo koristi, odnosno koje uživa benefite prethodno dobijene (neusklađene) državne pomoći. Uređen je postupak **identifikovanja korisnika koji mora vratiti državnu pomoć, proširenje naloga za povraćaj i ekonomski kontinuitet korisnika, kao i slučajevi prodaje udjela korisnika državne pomoći, odnosno spajanje i drugi reorganizacioni postupci**. Takođe, predloženim zakonskim rješenjem se jasno definišu i propisuju rokovi zastarijelosti izricanja i izvršenja upravnih mjera.

Konačno, Ministarstvo finansija koje je, saglasno članu 40 stav 1 Zakona o kontroli državne pomoći bilo ovlašćeno samo za donošenje podzakonskih akata koji se odnose na neprivredne djelatnosti, na prijavljivanje državne pomoći, ekvivalent subvencije i kamatnu stopa povraćaja, dok je praksa pokazala potrebu za konstantnim preuzimanjem novih pravila koja u EU stupaju na snagu, a što je, u cilju daljeg napredovanja u EU integracijama, neophodno preuzimati u domaće zakonodavstvo. Dakle, novim Zakonom o kontroli državne pomoći daje se nadležnost Ministarstvu finansija da predlaže sve podzakonske i druge akte neophodne da bi se uredila i redovno ažurirala ova oblast, preuzimanjem svih novih podzakonskih akata koje se donose u EU.

III. USKLADENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predloženim Zakonom vrši se usklađivanje sa Regulativom Savjeta (EU) 2015/1589 od 13. jula 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu člana 108 Ugovora o funkcioniranju Evropske unije (COUNCIL REGULATION (EU) 2015/1589 of 13 July 2015 laying down detailed rules for the application of Article 108 of the Treaty on the Functioning of the European Union); Obaviještenjem Komisije o povraćaju nezakonite i neusklađene državne pomoći (2019/C 247/01) (COMMUNICATION FROM THE COMMISSION - Commission Notice on the recovery of unlawful and incompatible State aid (2019/C 247/01); Regulativom Komisije (EU) br. 372/2014 od 9. aprila 2014. o izmjeni Regulative (EC) br. 794/2004 u pogledu računanja određenih rokova, rješavanja pritužbi i označavanja i zaštite povjerljivih informacija (Commission Regulation (EU) No 372/2014 of 9 April 2014 amending Regulation (EC) No 794/2004 as regards the calculation of certain time limits, the handling of complaints, and the identification and protection of confidential information) i Komunikacijom Komisije C(2003) 4582 od 1. decembra 2003. godine o profesionalnim tajnama u odlukama o državnim pomoćima (2003/C 297/03) (Commission communication C(2003) 4582 of 1 December 2003 on professional secrecy in State aid decisions).

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 Predloga propisuju se uslovi i postupak kontrole državne pomoći, u cilju zaštite konkurencije na tržištu, radi obezbjeđenja transparentnosti u dodjeli državne pomoći i ispunjavanja obaveza preuzetih potvrđenim međunarodnim ugovorima, kao i sektori na koje se Zakon ne primjenjuje.

Članom 2 Predloga navode se uslovi koji kumulativno treba da budu ispunjeni da bi neka mjera predstavljala državnu pomoć, saglasno pojmu državne pomoći iz člana 107 stav 1 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije.

Članom 3 Predloga definiše se značenje izraza davalac i korisnik državne pomoći, a koji su potrebni radi adekvatne primjene ovog propisa.

Članom 4 Predloga definiše se pojam „zainteresovana strana“ i „stranka u postupku pred Agencijom za zaštitu konkurencije“. Prethodno neprepoznavanje ovih strana u postupku, dovelo je do velikih problema u primjeni Zakona i činilo pravnu prazninu, te ostavljalo mogućnost pobijanja odluka Agencije u drugom stepenu.

Članom 5 Predloga definiše se pojam šeme državne pomoći kao akt (zakon, drugi opšti propis, odluka, ugovor, program ili drugi akt) na osnovu kojeg se korisniku neposredno, u skladu sa uslovima utvrđenim aktom kojim se dodjeljuje državna pomoć, može dodijeliti državna pomoć na određeno vrijeme u određenom ili neodređenom iznosu, a istovremeno se definiše pojam individualne državne pomoći.

Članom 6 Predloga utvrđuje se da su neprivredne djelatnosti one djelatnosti koje se pružaju na neprofitnoj osnovi kojima se obezbjeđuje vršenje poslova od javnog interesa preko privrednih društava ili pravnih lica, a naročito: predškolsko, osnovno, srednje i visoko obrazovanje, organizovanje i izvođenje javno dostupnih kulturnih manifestacija, razvoj i unaprjeđenje obrazovanja, kulture i naučno-istraživačkih djelatnosti i širenje rezultata naučnih istraživanja koje vrše naučno-istraživačke i ustanove visokog obrazovanja, kao i finansiranje infrastrukture koja nije namijenjena komercijalnoj eksploataciji. Istim predlogom utvrđuje se da se na finansiranje neprivrednih djelatnosti ne primjenjuju odredbe ovog zakona.

Članom 7 Predloga utvrđuje se da se usklađenom državnom pomoći smatra pomoć za: unapređenje ekonomskog razvoja Crne Gore, odnosno određenog regiona u kojem su životni standard ili stepen zaposlenosti niži od prosječnog u Crnoj Gori, unapređenje implementacije

Članom 46 Predloga definiše se da Agencija može da pokrene upravni spor protiv davaoca državne pomoći radi utvrđivanja zakonitosti postupanja davaoca državne pomoći, ako predmetni davalac državne pomoći nije postupio po rješenju o povraćaju dodijeljenje neusklađene pomoći u roku za povraćaj. Istim predlogom se definiše da Agencija neće pokrenuti upravni spor ako davalac državne pomoći dokaže postojanje apsolutne nemogućnosti povraćaja.

Članom 47 Predloga uređuje se postupak neposredne kontrole i prikupljanje podataka prethodno najavljenim neposrednim uvidom, te se daju ovlašćena službeniku Agencije da: uđe i pregleda objekte, poslovne prostorije, zemljište i druge nepokretnosti korisnika državne pomoći, radi utvrđivanja nepravilnosti u sprovođenju ovog zakona, uzme od zastupnika ili zaposlenih korisnika državne pomoći usmene ili pismene izjave, kao i dokumenta o činjenicama koje se odnose na predmet neposrednog uvida i o tome sačini zapisnik, da pregleda poslovne knjige i drugu poslovnu dokumentaciju i kopira ili skenira poslovnu dokumentaciju, a ako iz tehničkih razloga to nije moguće, privremeno oduzme poslovnu dokumentaciju na vrijeme neophodno za njeno kopiranje.

Članom 48 Predloga definiše se da ovlašćena lica Agencije za sprovođenje radnji u neposrednom uvidu imaju službenu legitimaciju, dok se ostala lica u postupku prikupljanja dokaza legitimišu posebnim ovlašćenjem za vršenje neposrednog uvida.

Članom 49 Predloga definiše se obaveza ovlašćenih lica Agencije i nezavisnih stručnjaka ovlašćenih za vršenje neposrednog uvida, da korisniku državne pomoći daju na uvid legitimaciju, odnosno ovlašćenje za vršenje neposrednog uvida i saopštavaju predmet i svrhu uvida.

Član 50 Predloga propisuje da na zahtjev Agencije u slučajevima ometanja ili nepostupanja po nalogima ovlašćenih lica, organ uprave nadležan za policijske poslove dužan je da pruži pomoć u sprovođenju pojedinih radnji u postupku, a naročito kod prikupljanja podataka neposrednim uvidom i privremenog oduzimanja poslovne dokumentacije u skladu sa zakonom kojim se uređuju ovlašćenja i postupanje policije.

Član 51 Predloga propisuje da su predsjednik Savjeta, član Savjeta, direktor Agencije, zamjenik direktora Agencije i zaposleni dužni da u skladu sa propisima kojima se uređuje tajnost podataka, čuvaju tajne podatke koje saznaju u obavljanju poslova i zadataka u skladu sa ovim zakonom, a da podatke koji predstavljaju poslovnu tajnu čuvaju u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovna tajna.

Članom 52 Predloga definišu se mjere za usklađivanje postojeće državne pomoći i predlaže se da Agencija može, u slučaju osnovane sumnje da postojeća državna pomoć nije usklađena, da zahtijeva od davaoca državne pomoći da dostavi potrebne podatke i informacije i obavijesti davaoca državne pomoći i predloži mjere za njeno usklađivanje.

Članom 53 Predloga definiše se da nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Članom 54 Predloga se definišu upravne mjere u vidu novčane kazne koje Agencija može preduzeti prema privrednim društvima ili korisnicima državne pomoći koji ne postupaju po njenim rješenjima ili ometaju ovlašćena lica u sprovođenju svojih zadataka a naročito sa ciljem prikrivanja ili uništavanja dokumentacije. Prilikom utvrđivanja iznosa upravne mjere novčane kazne u obzir se uzima priroda, ozbiljnost i trajanje radnje, odnosno propuštanja izvršenja radnje.

Članom 55 Predloga se propisuju rokovi zastarijelosti izricanja i izvršenja upravnih mjera i datum kada nastaje zastarijelost gonjenja po izvršenoj radnji iz člana 54.

Članom 56 Predloga uređuje se postupak prekršaja i novčanih kazni za davaoce državne pomoći ako ne unesu podatke o dodijeljenoj državnoj pomoći ili de minimis pomoći u registre u propisanom roku, ne unesu sve, istinite ili tačne podatke u registre, ne dostave istinite ili tačne podatke u prijavi, ne izjasne se o činjenicama i informacijama koje ukazuju na

nezakonitost u roku koji ne može biti kraći od 15 niti duži od 30 dana, ne obezbijede i dostave sve, istinite ili tačne podatke i informacije neophodne za odlučivanje u skladu sa ovim zakonom, uključujući tajne podatke, poslovne tajne i druge povjerljive informacije u roku koji ne može biti kraći od 15 dana od dana dostavljanja zahtjeva.

Članom 57 Predloga definiše se izricanje novčane kazne privrednim društvima ili udruženjima privrednih društava ako ne obezbijede i dostave sve, istinite ili tačne podatke i informacije neophodne za odlučivanje u skladu sa ovim zakonom, uključujući tajne podatke, poslovne tajne i druge povjerljive informacije.

Član 58 Predloga propisuje da se postupak utvrđivanja prekršaja ne može pokrenuti ako protekne dvije godine od dana kada je prekršaj izvršen, kao i da zastarjelost gonjenja nastaje u svakom slučaju kada protekne četiri godine od dana kada je prekršaj izvršen.

Članom 59 Predloga predlaže se da se postupci započeti prije stupanja na snagu ovog zakona okončaju u skladu sa Zakonom o kontroli državne pomoći ("Službeni list CG", br. 12/18).

Član 60 Predloga propisuje da će se podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, a do donošenja podzakonskih akata, primjenjivaće se podzakonski akti koji su donijeti i važili do stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članom 61 Predloga definiše se prestanak važenja Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list CG", br. 12/18).

Članom 62 Predloga predlaže se da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ	Ministarstvo finansija
NAZIV PROPISA	Predlog zakona o kontroli državne pomoći
1. Definisanje problema - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?	
- Tokom primjene važećeg Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list CG", br. 12/18), uočene su mnoge manjkavosti koje su otežavale, a u pojedinim segmentima i potpuno onemogućavale njegovu primjenu. Pored navedenog, tokom primjene važećeg Zakona o kontroli državne pomoći konstatovana je nedorečenost odredbi koje se odnose na pravno lice koje treba da vrati neusklađenu državnu pomoć. Tokom primjene važećeg Zakona o kontroli državne pomoći konstatovana je nedorečenost odredbi koje se odnose na pravno lice koje treba da vrati neusklađenu državnu pomoć naime nije definisano, niti uređeno ko je obavezan da nausklađenu državnu pomoć vrati u slučaju statusne promjene pravnog lica na koje se povraćaj odnosi. Iz tog razloga, jasno je uređen sljed pravnih i ekonomskih promjena do kojih može doći, a koje bi omogućile da državnu pomoć vrati ono pravno lice koje je zadržalo koristi, odnosno koje uživa benefite prethodno dobijene (neusklađene) državne pomoći. Uređen je postupak identifikovanja korisnika koji mora vratiti državnu pomoć, proširenje naloga za povraćaj i ekonomski kontinuitet korisnika, kao i slučajevi prodaje udjela korisnika državne pomoći, odnosno spajanje i drugi reorganizacioni postupci. - Takođe, tokom izrade Zakona prepoznate su određene snage, slabosti, mogućnosti i prijetnje u oblasti dodjele državne pomoći, a u nastavku se nalazi SWOT analiza;	

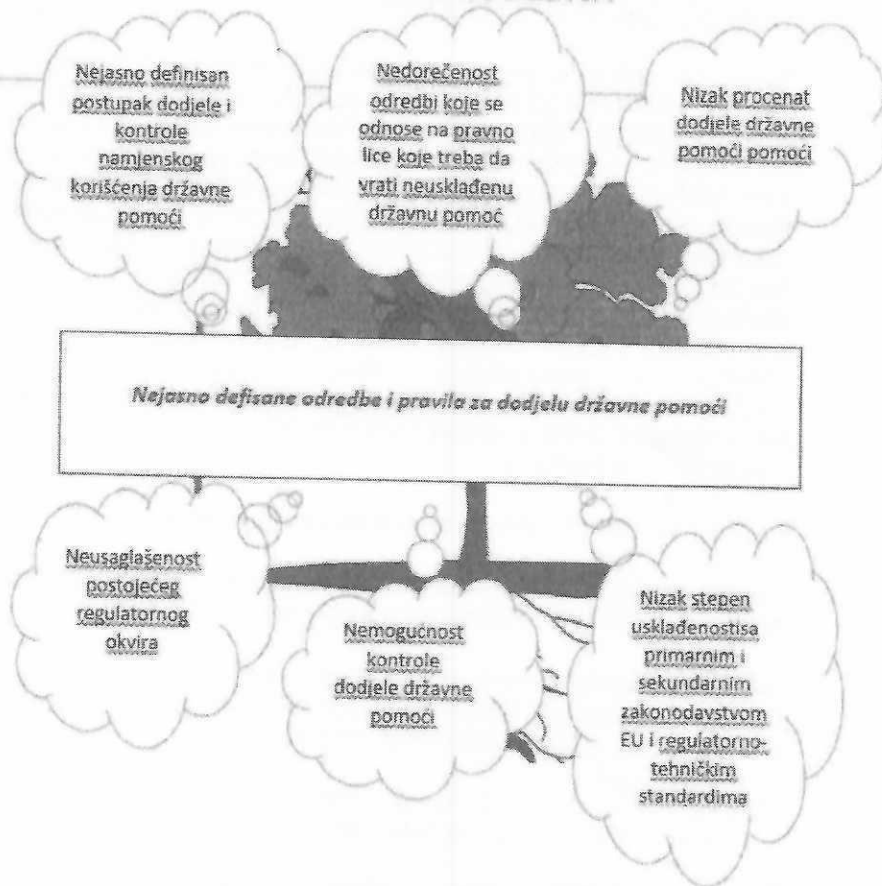
ZAKON O KONTROLI DRŽAVNE POMOĆI

SWOT ANALIZA

SNAGE	SLABOSTI	MOGUĆNOSTI	PRILIKNJE
Proba neposredna finansijsku pomoć korisnicima državne pomoći odnosno fizičkim ili pravnim osobama, privrednim društvima ili udruženjima privrednih društava tokom krize (ekonomskih, prirodnih katastrofa, vanrednih okolnosti i sl.) Državna pomoć pomaže u održavanju nivoa zaposlenosti podržavajući industrije koje su lošijem položaju u odnosu na ostale učesnike na tržištu. Potrebno je konkurentnije tržište gdje privredna društva koja njemu konkurenta mogu postići ravnomerno učinke na svom Unapređenje i očuvanje kulturno baštine	Pravni okvir može biti komplikovan za sprovođenje državne pomoći Uključeno je sa pravilima o državnoj pomoći zahtjeva značajne birokratske procedure, koji mogu biti razumljivi interesima za vladu i poslovanje preduzeća Potencijal za zloupotrebu - tuži da se državna pomoć koristi u neopravdane svrhe ili favorizuje određene kompanije bez jasnih kriterijuma	Državna pomoć se može iskoristiti za podršku inicijativama za zaštitu životne sredine, uključujući se da ciljevima održivosti EU Potencijal za podsticanje istraživanja i razvoja kroz državnu pomoć, podsticanje inovacija u različitim sektorima Prijava za rješavanje razlika između regiona u zemlji pružanjem pomoći manje ekonomskim razvijenim područjima	Pravni izazovi - Potencijalni pravni sporovi oko odluka o državnim pomoćima mogu stvoriti neugodnost Pravednost i jednakost u konkurenciji Negativna prima milijarde u vezi sa vladinim preduzetom određenim privrednim sektorima ili preduzećima Česte promjene regulative EU mogu stvoriti nestabilnost i nepredvidivost u praksi davanja državne pomoći Promjene u međunarodnoj trgovinskoj politici mogu uticati na efikasnost državne pomoći

- Novim Zakonom će se urediti postupak identifikovanja korisnika koji mora vratiti državnu pomoć, proširenje naloga za povraćaj i ekonomski kontinuitet korisnika, kao i slučajevi prodaje udjela korisnika državne pomoći, odnosno spajanje i drugi reorganizacioni postupci.
- Potencijalno ugroženi subjekti su privredna društva ili udruženja privrednih društava, na čije interese može da utiče dodjela državne pomoći, kao i korisnike državne pomoći i konkurentna privredna društva.

DRVO PROBLEMA

- Iz prethodno navedenih problema važećeg Zakona pristupilo se izradi novog Zakona o kontroli državne pomoći. Kako su bile izuzetno obimne i brojne izmjene važećeg rješenja, odlučeno je da se započne sa izradom novog teksta Zakona koji se odnosi na kontrolu državne pomoći, što zapravo podrazumijeva pravila za dodjelu, procedure za ocjenu i daje pravni osnov za izradu, donošenje ili predlaganje podzakonskih akata.
- Ukoliko se ne pristupi izradi Predloga zakona prethodno navedeni problemi bi ostali neriješeni, a važno je navesti da će se novim zakonom postići veći stepen usklađenosti sa primarnim i sekundarnim zakonodavstvom EU i regulatorno-tehničkim standardima koje uređuju ovu oblast, jasnije definisanje zakonskih procedura, prava i obaveza davaoca i korisnika državne pomoći kao i postupak dodjele i kontrole namjenskog korišćenja državne pomoći, a sve u cilju veće zaštite konkurencije.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?

- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Novim zakonskim rješenjem data je mogućnost zainteresovanoj strani - korisniku državne pomoći da uzme učešće u postupku kontrole državne pomoći, tako što će direktnim učestvovanjem u cijelom postupku imati jednaka prava kao i davalac državne pomoći da iznosi dokaze, ali i prisustvuje i učestvuje u raspravi. Ovim je učinjen pomak u približavanju evropske oblasti i evropskih propisa, kakva je oblast kontrole državne pomoći, sa domaćim ZUP-om. Dodatno, uređen je postupak legitimisanja službenog lica Agencije za zaštitu konkurencije koje učestvuje u postupku neposredne kontrole (na licu mjesta - u prostorijama korisnika). Dodatno, je uređen sljed pravnih i ekonomskih promjena do kojih može doći, a koje bi omogućile da državnu pomoć vrati ono pravno lice koje je zadržalo koristi, odnosno koje uživa benefite prethodno dobijene (neusklađene) državne pomoći. Uređen je postupak identifikovanja korisnika koji mora vratiti državnu pomoć, proširenje naloga za povraćaj i ekonomski kontinuitet korisnika, kao i slučajevi prodaje udjela korisnika državne pomoći, odnosno spajanje i drugi reorganizacioni postupci.
- Zakonom o kontroli državne pomoći se postižu sljedeći ciljevi:
 - Postiže se veći stepen usklađenosti sa primarnim i sekundarnim zakonodavstvom EU i regulatorno-tehničkim standardima koje uređuju ovu oblast
 - Jasnije definisanje zakonskih procedura, prava i obaveza davaoca i korisnika državne pomoći kao i postupak dodjele i kontrole namjenskog korišćenja državne pomoći, a sve u cilju još bolje zaštite konkurencije na tržištu.
 - Unapređenje ekonomskog razvoja Crne Gore, odnosno određenog regiona u kojem su životni standard ili stepen zaposlenosti niži od prosječnog u Crnoj Gori.
 - Smanjenje negativnog uticaja na tržište koji se izaziva selektivnom pomoću određenim preduzećima ili industrijama
 - Podsticaj ulaganja u manje razvijenim regijama kao i podsticaj uravnoteženog regionalnog razvoja.
 - Održavanje radnih mjesta i stvaranje novih prilika za zapošljavanje posebno u oblasti koje se suočavaju sa ekonomskim izazovima.
 - Podsticanje razvoja određenih privrednih djelatnosti i područja, ako pomoć ne utiče na položaj drugih učesnika na tržištu ili promovisanje i očuvanje kulturne baštine ako pomoć ne utiče na položaj drugih učesnika na tržištu. Takođe, podrška u realizaciji ekoloških ciljeva kroz podsticanje preduzeća da usvoje "zelena prakse".
- Srednjoročnim programom rada Vlade Crne Gore za 2024 – 2027. godinu, je predviđeno usvajanje Zakona u IV kvartalu 2024. godine, i usklađenost sa PPCG 2024 – 2027. godine.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- U slučaju zadržavanja "status quo" opcije bila bi otežana primjena zakona i dodjela državne pomoći ne bi bila na zadovoljavajućem nivou. Naime, ukoliko se ne pristupi izradi novog zakona prethodno navedeni problemi bi ostali neriješeni. Važno je navesti i da će se novim zakonom postići veći stepen usklađenosti sa primarnim i sekundarnim zakonodavstvom EU i regulatorno-tehničkim standardima koje uređuju ovu oblast, jasnije definisanje zakonskih procedura, prava i obaveza davaoca i korisnika državne pomoći kao i postupak dodjele i kontrole namjenskog korišćenja državne pomoći, a sve u cilju veće zaštite konkurencije.
- Bilo kojom neregulatornom opcijom ne bi se mogli postići definisani ciljevi i potpuna usklađenost sa EU zakonodavstvom.
- Imajući u vidu da je za postizanje ciljeva neophodan pravni osnov, Ministarstvo finansija se opredijelilo za regulatornu opciju, kroz donošenje novog Zakona.
- Jedina moguća opcija za ispunjavanje prethodno navedenih ciljeva i rješavanje problema jeste regulatorna opcija odnosno usvajanje Zakona.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Propis utiče na davaoce državne pomoći odnosno nadležne organe državne uprave, nadležni organ jedinica lokalne samouprave, privredno društvo u većinskom vlasništvu države ili jedinice lokalne samouprave i pravno lice koje upravlja i raspolaze sredstvima javnih prihoda i državnom imovinom u skladu sa zakonom, i korisnike državne pomoći odnosno fizička ili pravna lica, privredno društvo ili udruženje privrednih društava, koje koristi državnu pomoć u obavljanju privredne djelatnosti, odnosno u obavljanju aktivnosti koja obuhvata ponudu robe ili usluga na tržištu, bez obzira na pravni status i način na koji se subjekt finansira.
- Primjena propisa ne izaziva troškove građanima i privredi, a naročito malim i srednjim preduzećima.

- Primjena propisa ne izaziva bilo kakvu vrstu troškova.
- Primjena propisa podržava stvaranje novih privrednih društava i podržava se tržišna konkurencija u vidu pomoći koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj, kao i održavanje nivoa zaposlenosti.
- Primjena propisa ne stvara biznis barijere, naprotiv, dodjelom državne pomoći privrednim društvima, postiže se konkurentnije tržište gdje privredna društva koja nijesu konkurenta mogu postići ravnopravno učešće na istom. Primjenom propisa se ne nameću bilo kakva administrativna opterećenja korisnicima državne pomoći.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za implementaciju propisa nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore.
- Za implementaciju propisa nije potrebno obezbjeđivanje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda jer za implementaciju propisa nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore.
- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Za implementaciju propisa nije potrebno obezbjeđivanje finansijskih sredstava u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, i nijesu planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu, sa obzirom da za implementaciju propisa nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore
- Predviđeno je donošenje više podzakonskih akata za implementaciju navedenog Zakona, koja su defisana tekstem Predloga zakona. Podzakonski akti koji su planirani da se donesu se odnose na akte koji se regularno usklađuju sa propisima EU u oblasti državne pomoći u cilju postizanja većeg stepena usklađenosti sa primamim i

sekundarnim zakonodavstvom EU i regulatorno-tehničkim standardima koje uređuju ovu oblast iz kojih ne proizilaze finansijske obaveze.

- Implementacijom navedenog Zakona se ne ostvaruju prihodi za budžet Crne Gore.
- Ne postoji metodologija koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda i nijesu postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda jer propis ne prepoznaje iste.
- Za implementaciju Zakona nije potrebno izdvajati dodatna finansijska sredstva.
- Iz implementacije Zakona ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Ministarstvo finansija je nadležno za izradu navedenog propisa.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti

- U toku izrade Predloga Zakona, korišćenje su usluge eksternog konsultanta sa dugogodišnjim iskustvom iz oblasti državne pomoći koji je angožavan po ugovoru o konsultantskim uslugama između Ministarstva finansija i istog.
- Ministarstvo finansija je dana 19.02.2024. godine uputilo Javni poziv za konsultovanje zainteresovane javnosti u početnoj fazi pripreme Nacrta zakona o kontroli državne pomoći, koji se nalazi na sledećem linku: <https://www.gov.me/clanak/javni-poziv-za-konsultovanje-zainteresovane-javnosti-u-pocetnoj-fazi-pripreme-nacrta-zakona-o-kontroli-drzavne-pomoci>
- U početnoj fazi izrade teksta Nacrta zakona nije bilo dostavljenih komentara/sugestija a u nastavku se nalazi link Izveštaja o konsultovanju zainteresovane javnosti u početnoj izradi Nacrta:

<https://wapi.gov.me/download-preview/a379f7fb-f741-46fa-a92b-a4e660e9fe9a?version=1.0>

- Nakon toga, Ministarstvo finansija je javnim pozivom pozvalo građane, naučnu i stručnu javnost, naučno-istraživačke ustanove i ustanove visokog obrazovanja, državne organe i organe državne uprave, lokalne zajednice, privredne subjekte, privredna udruženja, nevladine organizacije, udruženja građana i sve zainteresovane subjekti, da učestvuju u javnoj raspravi i daju doprinos u izradi Nacrta zakona o kontroli državne pomoći i to u periodu od 19. jula do 13. septembra. 2024. godine. Takođe, u toku trajanja Javne rasprave nije bilo dostavljenih komentara/sugestija i u nastavku se nalazi Izveštaj o sprovedenoj javnoj raspravi: <https://www.gov.me/clanak/izvjestaj-o-sprovedenoj-javnoj-raspravi-o-nacrtu-zakona-o-kontroli-drzavne-pomoci>
- Predlog zakona je poslat Sekretarijatu za zakonodavstvo, Ministarstvu finansija, Ministarstvu javne uprave, Ministarstvu unutrašnjih poslova, Ministarstvu ekonomskog razvoja i Ministarstvu pravde, radi davanja mišljenja. Dobijena mišljenja su pozitivna.

- Takođe, Predlog zakona je usklađenim sa primarnim i sekundarnim zakonodavstvom EU i regulatorno-tehničkim standardima koje uređuju ovu oblast shodno dobijenim sugestijama/komentarima EK.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
 - Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
 - Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
-
- Nijesu prepoznate potencijalne prepreke za implementaciju propisa.
 - Mjere koje će biti preduzete tokom primjene propisa su: kontinuirano praćenje, usvajanje i donošenje regulative koje donosi Evropska komisija i njihovo uslađivanje sa nacionalnim zakonodavstvom.
 - Indikator uspješnost je veći stepen usklađenosti sa EU regulativom ili potpuna usklađenost sa EU regulativom koji će se mjeriti na osnovu Izvještaja Evropske komisije o napretku Crne Gore u okviru pregovaračkog poglavlja 8 – Konkurencija i Godišnjeg izvještaja o radu Agencije za zaštitu konkurencije koji između ostalog sadrži informacije o implementaciji Zakona o kontroli državne pomoći.
 - Organ državne uprave nadležan za poslove finansija vrši nadzor nad sprovođenjem ovog Zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Datum i mjesto:

10.07.2025. godine

MINISTAR

Novica Vuković

